

HARIDUSE RAHVAKOMISSARIAADI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Hariduse Rahvakomissariaat (Tõnismägi 11). Tel. 453-49

Nr. 14.

10. märtsil 1941.

Nr. 14.

Hariduse Rahvakomissari 1941. a. 8. märtsi käskkiri nr. 14 Rahvusvahelise Kommunistliku Naistepäeva puhul töötajate premeerimisväärseiks tunnustamise asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi Poliithariduse Osakonna 1941. a. 8. märtsi ringkiri nr. 634-2 sõjaväcteenistuse eelkohuslikele kodanikele täiendusõpetuse ja sel puhul sotsialistliku võistluse korraldamise asjas.

Eesti NSV sotsialistliku võistluse leping Punaarmee 1941. a. järjekordse kutse parimaks ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks.

Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari käskkiri nr. 363 26. veebruaril 1941 lasteaia põhikirja kinnitamise ja kehtimapanemise kohta.

Lasteaia põhikiri.

Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari juhend Eesti NSV Hariduse Rahvakomissariaadi ülalpidamisele ja järelevalvele kuuluvate muuseumide ülesannete kohta.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 8. märtsi ringkiri nr. 14 mitmesuguste ringkirjade ja juhendite kehtivuse kaotamise asjas.

Hariduse Rahvakomissari poolt 1940./41. õppeaastaks alg- ja keskkoolides tarvitamiseks lubatud õppe- ja käsiraamatute nimestik nr. 5.

Hariduse Rahvakomissariaadi Sõjalise Väljaõppe ja Kehalise Kasvatuse Osakonna 1941. a. 8. märtsi ringkiri nr. 837 raamatute muretsemise asjas.

P. S. Kõrvald

PE 14641

AMETLIK OSA.

AMETLIK OSA.

PE 14641

Hariduse Rahvakomissari 1941. a. 8. märtsi

käskkiri nr. 14

Rahvusvahelise Kommunistliku Naistepäeva puhul töötajate premeerimisväärseiks tunnustamise asjas.

Rahvusvahelise Kommunistliku Naistepäeva puhul tõstan esile premeerimisväärseiks järgmised töötajad:

Tartu Linna Rahvahariduse Osakonna juhataja Helene Johani, kes oma töös on osutanud silmapaistvaid organiseerimisvõimeid ja valvelolekut Nõukogude kooli loomisel, õpetajate kvalifikatsiooni tõstmisel ja õpilaste kommunistliku kasvatuse organiseerimisel;

Riikliku Ajaloo- ja Revolutsioonimuseumi direktor Hilda Moosberg, kes nii muuseumi organiseerimisel kui revolutsiooniliste tähtpäevade puhul korraldatud näituste sisustamisel on olnud eeskujuks oma tööga;

Tallinna III keskkooli direktor Linda Vihalem, kes on teostanud oma koolis järjekindlat kommunistlikku kasvatustööd;

Tallinna V keskkooli direktor Erika Viiman, kes on korraldanud langenuid distsipliiniga ja poliitiliselt korralageda kooli võrdlemisi lühikese ajaga;

Tallinna XI keskkooli direktor Blandine Paaver, kes on jõudnud korras-
tada distsiplineerimata kooli ning rajada usaldusliku vahekorra kommunistlike noorte
ja kogu õpilaspere vahel;

Mustvee keskkooli direktor Maja Olesk, kes on saavutanud silmapaistvaid
tulemusi poliitilises kasvatustöös ja olnud ka ümbruse poliitiliseks kasvatajaks;

Tartu Naiskutseskooli direktor Alma Koskel, kes on saavutanud tähelepan-
dava töödistsipliini ja tööpinge taseme oma juhatavas koolis;

Oru Kodunduskeskkooli direktor Erna Ahman, kes Mõdriku majapidamis-
koolis kujundas kooli kogu ümbruskonna poliitiliseks kasvatajaks ja kes Orul lühikese
aja kestel on saavutanud silmapaistvaid tulemusi kasvatustöös;

Hariduse Rahvakomissariaadi Üldosakonna referent Maimu Tammeraid,
kes oma töös on osutanud silmapaistvat kohusetruudust ja energiliselt kaasa aidanud
üldiste aktsioonide teostamiseks Hariduse Rahvakomissariaadi töötajate seas ja
väljaspool;

Hariduse Rahvakomissariaadi Üldosakonna laohoidja-koristaja Marie Ku-
rina, kes oma silmapaistva kohusetunde juures on olnud kõigile Hariduse Rahva-
komissariaadi töötajaile heaks abistajaks ja sõbraks.

Hariduse Rahvakomissar N. Andresen.

**Hariduse Rahvakomissariaadi Poliithariduse Osakonna 1941. a. 8. märtsi ringkiri
nr. 634-2 rahvahariduse osakondade juhatajaile ja kursuste juhatajaile ning õppe-
jõududele sõjaväeteenistuse eelkohuslikele kodanikele täiendusõpetuse ja sel puhul
sotsialistliku võistluse korraldamise asjas.**

Vastavalt tegeliku elu vajadustele ja nõuetele on organiseeritud kogu ENSV-s
kursuspunktid sõjaväeteenistuse eelkohuslike kodanike ettevalmistamiseks, peamiselt
vene keele õpetuse alal. Saadud andmetel võtab nimetatud täiendusõpetusest tege-
likult osa 96% kõigist ettenähtud kutsealustest kodanikest ja õpetus teostub üldiselt
korralikult. Sellesse töösse on oma parema arusaamise ja tahtega suhtunud kõik
rahvahariduse osakonnad ja õppejõud, peamiselt õpetajad koolidest, kes oma iga-
päevase kutsetöö kõrval on asunud sõjaväeteenistuse eelkohuslikele kodanikele
täiendusõpetuse tegelikule teostamisele. Kursuspunktid töötavad peamiselt kohalike
koolide juures, kusjuures ka koolid aitavad kõigiti kaasa sõjaväeteenistuse eelkohus-
like kodanike täiendusõpetuse edukaks läbiviimiseks. Avaldame siinkohal veendu-
must, et kursuste töö jätkub veelgi süveneva intensiivsuse ja järjekindlusega ning
et neile kursustele igalpool kaasa tõmmatakse kõik sõjaväeteenistuse eelkohuslikud
kodanikud 100%-liselt.

Käesoleva kaasas avaldame Eesti NSV sotsialistliku võistluse
lepingu teksti Punaarmee 1941. a. järjekordse kutse parimaks ettevalmista-
miseks ja läbiviimiseks. Lepingu kohaselt, mida tuleb lugeda kehtivaks kõigi
sõjaväeteenistuse eelkohuslikele kodanikele organiseeritud õppepunktide kohta, tuleb
arendada süstemaatilist tegevust kõigis kursusrühmades ja hoolitseda kõigi lepingu
punktide kavakindla täitmise eest.

Rahvahariduse osakondadel palume kursuspunktide võrgu suhtes arvesse võtta
kõiki kohtadel ilmnevaid tegelikke, põhjendatud vajadusi, tarviduse korral tehes
ka ümberkorraldusi, vastavalt HRK 16. jaanuari kirjas rahvahariduse osakondadele
antud põhimõtetele, muutes mõjuvail põhjusil 7. veebruari kirja kohaselt tehtud
kursuspunktide koondamisi.

Siin kaasas toodud sotsialistliku võistluse lepingu tekst on tarvis kõigis kursus-
punktides koos asjaosaliste sõjaväeteenistuse eelkohuslike kodanikega ühiselt läbi
arutada ja kindlaks määrata tegelikud ülesanded ja võimalused kõigis lepingu punk-

tides, silmas pidades eriti p. 8 ettenähtud ülesandeid. Kuna saadud andmetel sõjaväeteenistuse eelkohuslike kodanike suhtes kirjaoskamatusse likvideerimise küsimus ei ole akuutne, siis tuleb pühendada peamine tähelepanu teistele ettenähtud ülesannetele, eriti poliitilise kasvatuse ja venekeelse kõneoskuse arendamise osas.

Lepingu p. 2 ettenähtud ülesannetes on tarvilik kaasa aidata ka maakondade kultuurimajade juures loodavatel lektorite-büroodel lektorite leidmises ja ettevalmistamises ning valdade ja kohalikel rahvamajadel vastavate selgitavate loengute organiseerimise teel sõjaväeteenistuse eelkohuslikele kodanikele.

Ühenduses sotsialistliku võistluse korraldamisega tuleb kõigis kursusrühmades hoolitseda HRK 16. jaanuari kirja kohaselt ettenähtud tööpäevikute korraliku pidamise ja kõigi teostatud ülesannete ja vastavate andmete järjekindla sissekandmise eest.

Hariduse Rahvakomissari asetäitja H. Piilmann.

Ringide vanem inspektor K. L a a n e.

Eesti NSV sotsialistliku võistluse leping

Punaarmee 1941. a. järjekordse kutse parimaks ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ühiskondlikud Nõukogude organisatsioonid koos kogu NSVL rahvaga Lenini-Stalini partei juhtimisel põlevad tulise soovi ja taltsutamatu energiaga lakkamatult töötada maa kaitsevõime ja Punaarmee ning Sõja-Merelaevastiku lahinguvõimsuse kindlustamise alal. Ühinedes sotsialistliku võistlusega Punaarmee järjekordse kutse ettevalmistamise ja läbiviimise alal nad võtavad enda peale järgmised kohustused:

1. Osutada igapäevast praktilist abi kohaliku sõjaväe juhatuse organitele organiseerimises ning kõikidele kutsealustele vene keele õpetamises ja selleks:

a) Hariduse Rahvakomissariaat, koos komnoorte organisatsioonidega maakondades ja linnades, võtab endale kogu õppe- ja kasvatustöö kutsealuste kursuspunktides.

b) Teenistusse kutsumise päevaks saavutada kutsealuste keskel Hariduse Rahvakomissariaadi ja komnoorte organisatsioonide jõududega kirjaoskamatusse ja puuduliku kirjaoskuse likvideerimist emakeeles, ühtlasi õpetades neile venekeelset kõneoskust.

c) Vene keele ning puudulikult kirjaoskajate õpetamist lõpetada 1. septembriks 1941. a., taotledes programmi täitmist mitte madalamalt kui hinde „hea“ peale.

2. Parimate propagandistide jõududega süstemaatiliselt korraldada kutsealustele loenguid — referaate rahvusvaheliste küsimuste ja Nõukogude valitsuse poliitika alal.

3. Kord nädalas korraldada kutsealustele poliitilisi vestlusi ja poliitilist informatsiooni jooksvate sündmuste kohta.

4. Saavutada, et iga kutsealune oleks ühiskondliku elu aktiivseks osavõtjaks, töötaks enda kallal oma poliitilise kirjaskuse tõstmiseks, oleks lööktööliseks.

5. Võtta tarvitusele arstlik-profülaktilised abinõud kõikide arstiabi vajavate kutsealuste kohta. Operatsiooniline arstimine lõpetada 1. maiks 1941.

6. Kutsealuste kontingendi uurimine lõpetada 1. maiks 1941. a. ning isiklikult tutvuda kõikide kutsealustega, osutades selles asjas toetust kohaliku sõjavägede juhatuse organitele.

7. Ette valmistada kutsealused Osoaviahimi, Punase Risti ja kehakultuuri organisatsioonide süsteemis teenistusse kutsumise alguseks:

25% kogu kutsealuste kontingendist normide täitmiseks märgile „Valmis tööks ja kaitseks“, kuna aga kutsealused komnoortest kõik, 100%, teenistusse kutsumise

päevaks täidavad normid märgile „Valmis tööks ja kaitseks“.

Teenistusse kutsumise päevaks 50% kutsealustest täidavad normid märgile „Valmis sanitaarseks kaitseks“ ja „Valmis keemiliseks õhukaitseks“.

8. Organiseerida individuaalseid sotsialistlikke võistlusi kutsealuste vahel ning saavutada, et iga kutsealune võtaks endale konkreetseid, sellest lepingust tulenevaid, kohustusi.

9. Maakondades ja valdades korraldada kaks kutsealuste konverentsi.

10. Kutsepunktide varustamine ja ilustamine ning kutsealuste teenimine nendes viia läbi hinde „väga hea“ peale.

11. Kutsekomisjonide töö organiseerida nii, et ei oleks ühtki väeosadesse kutsutavate protesti juhtumit.

12. Kutsealuste väeosadesse saatmist organiseerida hinde „väga hea“ peale ühiskondlikkuse, vabrikute, tehaste ja asutuste laialdase osavõtuga.

13. Välja kutsuda sotsialistlikule võistlusele Läti ja Leedu Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Nõukogude ühiskondlikud organisatsioonid.

Käesoleva lepingu kontrolli teostada enne kutset 2 korda.

Alla kirjutanud:

ELKNÜ Keskkomitee sekretär S h e r.

EK(b)P Keskkomitee Sõjalise Osakonna juhataja K a n g e r.

EAKN esimehe asetäitja K a d a k a s.

ENS Vabariigi Sõjaväe Komissar L j u s i n.

ENSV Osoaviahimi KN esimees M u r r o.

ENSV T.-T. P. R. Keskkomitee esimees K u l l.

Hariduse Rahvakomissari asetäitja H. P i i l m a n n.

Tervishoiu Rahvakomissar H i o n.

ENSV Kehakultuuri ja Spordiasjade Komitee esimehe asetäitja ENSV RKN juures L u h t.

„Noorte Hääle“ toimetaja V a r a n d i.

**Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari
k ä s k k i r i
nr. 363**

ENSV T 1941, 25, 325.

26. veebruaril 1941

lasteaia põhikirja kinnitamise ja kehtimapanemise kohta.

Lasteaedade tegevuse korraldamise juhendi (ENSV T 1941, 20, 262) § 14 alusel kinnitan ja panen kehtima juuresoleva lasteaia põhikirja.

Hariduse Rahvakomissari as. A. V a l s i n e r.

Lasteaia põhikiri.

I. Üldised eeskirjad.

§ 1. Lasteaed on riiklik nõukogude ühiskondlik kasvatusasutis lastele 3 kuni 7 eluaastani, mille eesmärgiks on kindlustada laste igakülgne areng ja kasvatus kommunismi vaimus. Lasteaed võimaldab ühtlasi naisel — emal osa võtta majanduslikust, riiklikust, kultuurilisest ja ühiskondlik-poliitilisest elust.

§ 2. Lasteaed töötab lasteaia põhikirja ja Hariduse Rahvakomissariaadi poolt kinnitatud juhendite alusel, sõltumata sellest, millise organisatsiooni või asutise valduses ta on.

§ 3. Põhikirja § 1 märgitud sihtide teostamiseks lasteaed:

- a) hoolitseb laste tervise eest ja kindlustab lastele õige füüsilise arengu, korraldades selleks lasteaia tegevust ja režiimi vastavalt eelkoolialise lapse tervishoiu ja tervise vajadustele, organiseerides mitmekesise, otstarbeka ja hea toitlustuse, õhu, vee ja päikese täielise ja õige kasutamise, teostades kehalisi harjutusi ja kasvatades lastes oskust täita iseseisvalt elementaarseid tervishoiu nõudeid;
- b) lasteaed teostab eelkoolialise lapse õige vaimse arendamise ja kunstilise kasvatuse ülesande mängude ja tegevuse, sõnakunsti, muusika, laulu abil, ekskursioonide ja jalutuskäikudega loodusse, tutvumisega ümbritseva eluga; kasvatab lastes organiseeritavust, oskust käituda kollektiivis, üheskoos mängida, kasvatab austust vanemate ja teiste täisealiste vastu, õpetab õigesti hoidma kõiki asju, mida eelkoolialine laps tarvitab, annab laste võimete piirides elementaarseid harjumusi ja oskusi pliatsi, kääride, värvide, savi, liimi tarvitamiseks jne., organiseerides töötamist joonistamise, voolimise, paberitöö ja teiste materjalide alal; annab 7-aastastele lastele algteadmisi lugemises, kirjutamises, arutamises, kellaaja tundmises;
- c) kasvatab lapsi arusaadavate elavate näidete abil armastama meie kaunist sotsialistlikku kodumaad, meie tublit nõukogude rahvast, ta juhte, sangeid, meie vaprat Punaarmee, tehaste ja sotsialistlike põldude stahhaanovlasi;
- d) teostab laste kasvatust usuvastases ja internatsionaalses vaimus.

Kasvatustöö lasteaias soodustab lapse järgnevat õppust koolis.

§ 4. Lasteaed peab olema eelkoolialiste laste õige kasvatamise elavaks näiteks ja abistama vanemaid laste koduse kasvatuse korraldamisel.

§ 5. Töö lasteaias toimub laste emakeeles.

§ 6. Laste kasvatamise vastutusrikast ülesannet lasteaias teostab lasteaia juhataja ja kasvatajad.

II. Lasteaia struktuur.

§ 7. Lasteaedade põhitüüpideks on lasteaia, kus on kolm või neli laste rühma.

§ 8. Lasteaia rühmad komplekteeritakse laste vanuse järgi, kuid võimalikult nõnda, et igas rühmas poleks mitte üle kahe vanusrühma lapsi.

§ 9. Lasteaia rühma normaalne suurus on 25 last. Vastava rahvahariduse osakonna loal võib olla rühm ka vähema arvuga.

§ 10. Laste viibimise aeg lasteaias oleneb nende ettevõtete, asutiste või organisatsioonide tööst, millede tööliste ja teenijate lastele on lasteaed määratud.

Üksikuis lasteaedades, mis on määratud lastele, kelle vanemad töötavad õistes vahetustes, võib korraldada erirühmi, mis töötavad kogu ööpäeva.

§ 11. Laste toitlustamine lasteaedades korraldatakse järgmiselt: laste kaheksatunnilise viibimise puhul lasteaias 2 korda, kahesteistkümnetunnilise viibimise puhul 3 korda ja ööpäealise viibimise puhul vähemalt 4—5 korda päevas.

§ 12. Lasteaed töötab vajaduse korral kogu aasta, välja arvatud kalendripühadel ja üleriiklikel puhkepäevadel, ruumide remonteerimisel ja desinfitseerimisel.

III. Laste vastuvõtmise kord.

§ 13. Vastuvõtu rahvahariduse organite valduses olevaisse lasteaedadesse teostab lasteaia juhataja isiklikult. Vastuvõtu kinnitab lastevanemate komitee. Tulunduslike organisatsioonide, asutiste, sovhooside ja kolhooside valduses olevaisse lasteaedadesse teostab vastuvõtu lasteaia juhataja ja kinnitab vastava ettevõtte või asutise administratsioon, kooskõlas ametiühingu kohaliku komiteega või kolhoosi juhatasegaga.

Tavalist tüüpi lasteaeda ei võeta pimedaid, tummi, kurte ega nakkushaigusi põdevaid lapsi. Need lapsed tuleb juhtida vastavaisse erialalistesse lasteasutistesse.

§ 14. Laste sissekirjutamisel lasteaeda tuleb nõuda vanemalt või hooldajalt järgmisi andmeid:

- a) sooviavaldus lapse vastuvõtmiseks lasteaeda;
- b) lapse vanuse tunnistus;
- c) rõugepanemise õiend;is;
- d) lastenõuandla tõendis lapse tervisliku seisukorra kohta. Laste üleminekul sõimedes lasteaeda tuleb üle anda nende arstlik kaart.

§ 15. Laste üleviimine järgmisse vanusrühma toimub 15. augustist 15. septembrini.

Vabanenud kohtadele võetakse lapsi vastu aasta läbi. Last võidakse eemaldada lasteaiast ainult sel juhul, kui laps vastava arstliku asutise korraldusel vajab paigutamist erialalisse raviasutisse.

IV. Lasteaia haldamine.

§ 16. Lasteaeda juhib juhataja.

§ 17. Lasteaia juhataja:

- a) juhib lasteaia tööd;
- b) organiseerib kasvatajate tööd ja kontrollib seda järjekindlalt, isiklikult viibides rühmades ja läbi vaadates kasvatajate töökavu;
- c) hoolitseb kasvatajate üldise ja poliitilise arengu ning kvalifikatsiooni taseme tõstmise eest;
- d) muretseb lasteaiale vastavat varustust, mänguasju ja töövahendeid;
- e) hoolitseb küllaldase ja mitmekesise toitluse eest;
- f) hoolitseb tervishoidlike reeglite täitmise, tuleohu vältimise ja samuti lasteaia hoone õigeaegse remondi eest;
- g) loob kõik vajalised tingimused, mis soodustavad laste tervise tugevdamist;
- h) esitab lasteaia kasvatajad ja tehnilise personaali ametisse määramiseks ja vallandamiseks;
- i) hoolitseb lasteaia tööliste teenistustasu õigeaegse väljamaksmise eest;
- j) hoolitseb lasteaia eelarve koostamise ja täitmise eest ja isiklikult vastutab summade õige kasutamise eest, vastavalt rahvahariduse osakonna või ettevõtte poolt kinnitatud eelarvele;
- k) organiseerib rahalist ja materjali-produktide õiget arvepidamist;
- l) organiseerib elanikkonna ja lastevanemate seas tööd lastekasvatamise ja eelkooliealisele lapsele perekonnas paremate elutingimuste loomise küsimuste alal;
- m) koostab lasteaia kodukorra.

§ 18. Töö parema korralduse huvides kutsub lasteaia juhataja perioodiliselt kokku lasteaia tööliste koosolekuid ja tõmbab lasteaia tööle kaasa lastevanemate aktiivi, hoides tihedat kontakti kohalike riiklike asutistega, seltskondlike organisatsioonidega ja ajakirjandusega.

§ 19. Lasteaia juhataja järgib oma töös Partei ja Valitsuse korraldusi, lasteaia põhikirja ja Hariduse Rahvakomissariaadi juhendeid.

V. Lasteaia kasvataja.

§ 20. Lasteaia kasvataja kannab isiklikku vastutust iga lapse elu ja tervise ja oma rühma laste õige kasvatuse eest.

§ 21. Lasteaia kasvataja:

- a) kindlustab iga lapse õiget kasvatust, vankumatult järgides oma töös Hariduse Rahvakomissariaadi juhendeid;

- b) suhtub hoolikalt ning tähelepanelikult oma rühma iga lapse huvidesse ja vajadustesse;
- c) täidab arsti nõudeid laste tervise kaitse ja tervisliku taseme tõstmise alal;
- d) hoolsalt valmistab ette oma tööd lastega;
- e) võtab osa tööst pedagoogilistel nõupidamistel;
- f) töötab lastevanematega kasvatusküsimuste alal lasteaia ja perekonnas;
- g) koostab töökavu ja aruandeid.

§ 22. Iga kasvataja on kohustatud järjekindlalt tõstma oma kvalifikatsiooni.

§ 23. Lasteaia kasvataja töötab lasteaia juhataja juhtimisel, andes talle aru oma tööst.

§ 24. Lasteaia kasvataja töönormiks on 6 tundi päevas.

VI. Arst.

§ 25. Lasteaia arsti ülesanneteks on:

- a) laste arstliku läbivaatuse teostamine (sügisel vastuvõtmisel ja kevadel enne laste suvitama viimist), kandes vajalised andmed lapse isiklikule arstlikule kaardile;
- b) üldisest laste grupist spetsiifilist ravi vajavate laste eraldamine, nende juhtimine polikliinikusse või muusse kohalikku raviasutisse ja pärast seda nende järjekindel jälgimine lasteaias;
- c) arstiabi andmine äkiliselt haigestunud lastele ja vajaliste profülaktiliste abinõude tarvitusele võtmine lasteaias (desinfektsioon jms.);
- d) profülaktiliste süstimiste korraldamine ja teostamine laste juures;
- e) järjekindel kontroll laste tervisliku seisundi ja kehalise arengu üle (regulaarne laste läbivaatamine, antropomeetriselised mõõtmised jm.);
- f) järelevalve lasteaia sanitaarse seisundi üle (eriti köögi, söögiruumi ja toiduainete hoiukohtade üle);
- g) valve ja kontroll laste toidu kvaliteedi ja menüü üle;
- h) sanitaarse selgitustöö teostamine lastevanemate, kasvatajate ja lasteaia tehnilise personaali hulgas lapse isikliku hügieeni, nakkushaiguste vältimise, ruumide tervisliku hooldamise jne. küsimustes.

VII. Tehniline personaal.

§ 26. Tehniline personaal töötab lasteaia juhataja korralduste ja juhatuste ja lasteaia kodukorra juhendite järgi. Isik, kes teostab öist valvet, peab viibima samas ruumis lastega, valvates laste une ja korra järele lasteaias.

VIII. Vanemate komitee.

§ 27. Lasteaia juhatajale kaasaaitamiseks vajaliste korralduste elluviimisel lasteaia töö kindlustamises ja töö kvaliteedi tõstmises lasteaedade juures asutatakse vanemate komiteed.

Vanemate komitee valitakse lastevanemate üldisel koosolekul (näiteks 1—2 esindajat iga laste rühma kohta) lihthäälteenamusega. Lastevanemate komiteesse kuuluvad: 1) lastevanemate esindajad, 2) lasteaia ülalpidaja esindaja, 3) lasteaia juhataja, 4) 1—3 kasvatajat.

§ 28. Vanemate komitee valitakse üheks aastaks.

§ 29. Vanemate komitee valib enda hulgast esimehe ja sekretäri.

§ 30. Vanemate komitee:

- a) aitab kaasa lasteaia töös tervishoiu alal, lasteaia varustamises vastava sisustusega, õppevahendite ja mänguasjadega;
- b) võtab osa üritustest, mida lasteaed teostab töös perekonnaga;
- c) aitab lasteaia juhatajat lasteaia elarve koostamisel, ruumide remondil ja lasteaia varustamisel sisustusega;

d) teostab järjekindlat kontrolli produktide õige kasutamise, laste toitluse kvaliteedi, ainete ja raha õige arvepidamise, lasteaia ruumide ja vara säilitamise üle.

§ 31. Vanemate komitee otsused kinnitab lasteaia juhataja.

IX. Koosseisud, lasteaia finantseerimine ja ta varanduse kasutamine.

§ 32. Lasteaia koosseisud määratakse kindlaks Hariduse Rahvakomissariaadi poolt kehtimapanud tüüpiliste koosseisude alusel.

§ 33. Igal lasteaial on oma iseseisev eelarve ja arvepidamine. Lasteaia igaaastase eelarve kinnitab vastav rahvahariduse osakond või selle majandusliku organisatsiooni juhatus, mille juures lasteaed asub.

§ 34. Lasteaia juhataja on lasteaia krediitide käsutaja.

§ 35. Kogu lasteaia varandus (hoone, sisseade, raamatukogu jm.), mis on lasteaia valduses, on lasteaia ülalpidaja omandiks.

§ 36. Igal lasteaial on oma pitsat.

Eesti NSV Hariduse Rahvakomissari juhend Eesti NSV Hariduse Rahvakomissariaadi ülalpidamisele ja järelevalvele kuuluvate muuseumide ülesannete kohta.

I.

Eesti NSV Hariduse Rahvakomissariaadi ülalpidamisele kuuluvad järgmised riiklikud keskmuseumid, kellede ülesandeks on:

1. Riiklik Revolutsioonimuuseum, Tallinnas.

Koguda, säilitada, töötada läbi, avaldada ning eksponeerida töötava rahva võitlusega ja sotsialistliku kultuuri ülesehitusega seosesolevaid materjale ENSV, NSVL ja üldajaloo ulatuses.

2. Riiklik Ajaloomuuseum, Tallinnas.

Koguda, säilitada, töötada läbi, eksponeerida ja avaldada materjale ENSV, NSVL ning üldajaloo ja kultuuriajaloo aladelt.

3. Riiklik Etnograafiline Muuseum, Tartus.

Koguda, säilitada, töötada läbi, eksponeerida ja avaldada esijoones ENSV, NSVL ja teiste rahvaste etnograafilisi materjale ning sellega ühendusesolevaid kultuuriloolisi materjale samas ulatuses. Samuti kogub, säilitab ja töötab läbi, eksponeerib ning avaldab Tartu linna ja tema kultuuri ning ajaloo seosesolevaid materjale.

4. Riiklik Kirjandusmuuseum, Tartus.

Koguda, säilitada, töötada läbi, eksponeerida ja avaldada materjale esijoones ENSV ja NSVL rahvaste kirjandusliku loomingu pärandusest ning sellega seosesolevaid abimaterjale kultuuriloolisel alal.

5. Riiklik Pirita Vabaõhumuuseum, Tallinn-Pirital.

Koguda, säilitada, töötada läbi, arvele võtta ja eksponeerida ning avaldada materjale Eesti NSV ulatuses asetseva, esijoones rahvaomase ja siis kultuurilooliste ehituste alal.

6. Riiklik Loodusteaduste Muuseum, Tallinnas.

Koguda, säilitada, töötada läbi, eksponeerida ja avaldada materjale loodusteaduste alal üldiselt, esijoones aga ENSV ala ulatuses peamiselt pedagoogilisteks ülesanneteks, mis baseerub teaduslikult läbitöötatud ainesel.

7. ENSV Hariduse Rahvakomissariaadile alluvate riiklike keskmuseumide võrku arvatud ja ENSV Riikliku Tartu Ülikooli juurde kuuluvate Zooloogia, Geoloogia ja Muinasteaduse õppekeskmuseumide ülesanded ENSV riiklike keskmuseumide võrgus määratakse kindlaks erikorraldusega.

II.

Eesti NSV linnade ja maakondade TRSN Täitevkomiteede Rahvahariduse osakondade ülalpidamisele ja ENSV Hariduse Rahvakomissariaadi järelevalvele kuuluvad alljärgnevad koha- ja erimuseumid järgmiste ülesannetega:

1. Tallinna Linnamuuseum, Tallinnas.

Kogub, säilitab, töötab läbi, eksponeerib ja avaldab materjale Tallinna linna ajaloo ja kultuuriloo alal Tallinna linna ajaloolise administratiivala piirides.

Ülalpidaja: Tallinna Linna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

2. Narva Linnamuuseum, Narvas.

Kogub, säilitab, töötab läbi, eksponeerib ja avaldab materjale esijoones Narva linna ja ida-Virumaa ajaloo ja kultuuriloo ja etnograafia ning selle ala kodu-uurimise alal. Samuti kuulub muuseumi juurde valikkogu ENSV moodsast kunstist ja rakenduskunstist.

Ülalpidaja: Narva Linna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

3. Pärnu Muuseum, Pärnus.

Kogub, säilitab, töötab läbi, eksponeerib ja avaldab materjale Pärnu maakonna kodu-uurimise, Pärnu linna ajaloo ning kultuuriloo kohta. Muuseumi juurde kuulub valikkogu ENSV moodsast kunstist.

Ülalpidaja: Pärnu Linna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

4. Kuressaare Muuseum, Kuressaares.

Kogub, säilitab ja eksponeerib materjale kodu-uurimise alal Saare maakonna ja Kuressaare linna alal.

Ülalpidaja: Saare Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

5. Paide Muuseum, Paides.

Kogub, säilitab ja eksponeerib materjale Järva maakonna ja Paide linna ajaloo, kultuuriloo ja kodu-uurimise alal.

Ülalpidaja: Järva Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

6. Haapsalu Muuseum, Haapsalus.

Kogub, säilitab ja eksponeerib materjale Lääne maakonna ja Haapsalu linna ajaloo, kultuuriloo ja kodu-uurimise alal.

Ülalpidaja: Lääne Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

7. Petseri Muuseum, Petseris.

Kogub, säilitab, eksponeerib, töötab läbi ja avaldab materjale Petseri maakonna ja linna ajaloo, kultuuriloo ja kodu-uurimise aladelt.

Ülalpidaja: Petseri Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

8. Rakvere Muuseum, Rakveres.

Kogub, säilitab ja eksponeerib materjale Viru maakonna (välja arvatud ida-Virumaa) ja Rakvere linna ajaloo, kultuuriloo ning kodu-uurimise alal.

Ülalpidaja: Viru Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

9. Tori Muuseum, Pärnumaal, Tori vallas.

Hoolitseb Tori vallas asuva nn. „Tori Põrgu“ ja selle lähema ümbruse säilitamise eest.

Ülalpidaja: Pärnu Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

10. Viljandi Muuseum, Viljandis.

Kogub, säilitab ja eksponeerib materjale Viljandi maakonna ja Viljandi linna ajaloo, kultuuriloo ja kodu-uurimise alal.

Ülalpidaja: Viljandi Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

11. Dr. Fr. R. Kreutzvaldi Muuseum, Võrus.

Kogub, säilitab ja eksponeerib Dr. Fr. R. Kreutzvaldi majas Võrus dr. Fr. R. Kreutzvaldi elu ja tegevusega seosesolevaid esemeid.

Ülalpidaja: Võru Maakonna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

12. Peeter I maja muuseum, Tallinnas.

Säilitab maja ja selles oleva kultuuriloolise materjali.

Ülalpidaja: Tallinna Linna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Osakond.

13. Peeter I maja muuseum, Narvas.

Säilitab ja kogub kultuuriloolist materjali, mis ühenduses selle majaga ning vastava ajastuga Narva linna ajaloo.

Ülalpidaja: Narva Linna TRSN Täitevkomitee Rahvahariduse Oskond.

III.

a) Kõikide loendatud muuseumide põhimäärused ja töökavad kinnitab ENSV Hariduse Rahvakomissariaat, samuti kõik vajalikud muudatused muuseumidele ettenähtud ülesannete täitmisel.

(A l u s: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsused 11. sept. 1940. a., 2. okt. 1940. a., 7. jaan. 1941. a. nr. 27 ja 14. veebr. 1941. a. nr. 216; Eramuuseumide riigistamise seadus — RT 1940, 109, 1105 § 12.)

b) Eramuuseumide riigistamise seaduse alusel riigi omandiks minevate kinnisvarade, vallasvara ja muuseumikogude jaotamist teostab ENSV Hariduse Rahvakomissariaat (RT 1940, 109, 1105 § 6) vastavalt käesolevas määruses muuseumidele ettenähtud ülesannete ulatuses. Samuti toimub igasugune muuseumide vaheline muuseumimaterjalide üleandmine ja vastuvõtmine ainult ENSV Hariduse Rahvakomissariaadi nõusolekul.

c) ENSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Kunstidevalitsuse alluvusse üleviidud muuseumidele toimub varade üleandmine ENSV Hariduse Rahvakomissari ja ENSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Kunstidevalitsuse juhataja poolt 28. jaanuaril 1941. a. allakirjutatud otsuse kohaselt.

Tallinnas, 22. veebruaril 1941. a.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1941. a. 8. märtsi ringkiri nr. 14 maakondade ja linnade rahvahariduse osakondadele, koolide inspektoritele, õppeasutiste ülalpidajatele ja õppejõududele mitmesuguste ringkirjade ja juhendite kehtivuse kaotamise asjas.

Hariduse Rahvakomissariaat teatab, et kehtivuse on kaotanud järgmised ringkirjad ja juhendid:

1. Haridusministeeriumi 1925. a. 10. novembri ringkiri nr. 24643 eesti keele õpetamise järelevalve asjas.

2. Haridusministeeriumi 1928. a. 2. märtsi ringkiri nr. 23637/27. a. laste hoolekande-asutiste haridus- ja kasvatustöö järelevalve asjas.

3. Haridusministeeriumi 1932. a. 10. juuni ringkiri nr. 3882 õppe- ja kasvatustöö ülevälve teostamise korra asjas (HMT 2 — 1932).
4. Haridusministeeriumi 1934. a. 12. märtsi ringkiri nr. 32389 koolide inspektorite teenistuse asjas (HMT 5 — 1934).
5. Koolide peainspektorite ja koolide inspektorite tööjaotuse korraldus (HMT 10 — 1934; 7 — 1936).
6. Haridusministeeriumi 1939. a. 8. veebruari ringkiri nr. 4119 õppe- ja kasvatustöö järelevalve asjas (HMT 3 — 1939).
7. Rahvamajade järelevalve teostamise kord (HMT 17 — 1934).
8. Haridusministeeriumi 1935. a. 26. oktoobri ringkiri nr. 32191 Õppejõudude tasude seaduse tõlgendamise asjas (HMT 13 — 1935).
9. Haridusministeeriumi 1931. a. 30. mai ringkiri nr. 1389 õppejõudude tasude maksmise korra ja palgalehtede asjas.
10. Haridusministeeriumi 1931. a. 31. juuli ringkiri nr. 1469 õppejõudude palgalehtede asjas.
11. Haridusministeeriumi 1933. a. 14. jaanuari ringkiri nr. 1389 õppejõudude palgamaksmise asjas (HMT 1 — 1933).
12. Haridusministeeriumi 1931. a. 2. juuni ringkiri nr. 3747 ülenormitudide asjas.
13. Haridusministeeriumi 1937. a. 27. septembri ringkiri nr. 141 Riigiteenijate laste-abiraha seaduse käsitamise asjas (HMT 22 — 1937). Kohaldamisele ei kuulu ka Majandusministeeriumi 1937. a. 8. septembri ringkiri nr. 1049-E Riigiteenijate lasteabiraha seaduse käsitamiseks (HMT 22 — 1937).
14. Haridusministeeriumi 1925. a. 17. sept. ringkiri nr. 23502 riigikoolide juhatajate ametisõitude teostamise korra asjas.
15. Haridusministeeriumi 1938. a. 29. juuli ringkiri nr. 453 tundide jaotamise, õppepraktika tundide korraldamise, kooli kroonikaraamatu ja koolialbumi asjas (HMT 17 — 1938).

Hariduse Rahvakomissar N. Andresen.
Kooliosakonna juhataja V. Alttõa.
Üldosakonna juhataja A. Kurvits.

Hariduse Rahvakomissari poolt 1940/41. õppeaastaks alg- ja keskkoolides tarvitamiseks lubatud õppe- ja käsiraamatute nimestik nr. 5.

Vene keel.

Dormidontov, S. Rodnaja Literatura — tingimusel, et ideoloogiliselt sobimatud palad jääksid käsitlemata.

Maiste-Aller, H. — Hildebrand, E. — Jaanvärk, E. Vene keele õpik täiskasvanuile.

Ajalugu.

Prof. Mišulin, A. Vana-aeg.

Prof. Kosminski, E. Keskaeg.

Prof. Jefimov, A. Uusaeg.

Prof. Pankratova, A. NSVL ajalugu I, II ja III.

Matemaatika.

Kallak, J. — Kasvand, A. — Lang, J. Matemaatika täiendusvihk I, II, III ja IV.

Maateadus.

Ivanov, G. Maailmajagude geograafia.

Tallinnas, 5. märtsil 1941. Nr. 373.

Kooliosakonna juhataja V. Altoa.

Õppevahendite vanem inspektor E. Jaanvärk.

Hariduse Rahvakomissariaadi Sõjalise Väljaõppe ja Kehalise Kasvatuse Osakonna 1941. a. 5. märtsi ringkiri nr. 837 maakondade ja linnade rahvahariduse osakondadele ja koolide juhatajatele raamatute muretsemise asjas.

RK kirjastusel on ilmunud alljärgnevad riigikaitset, Punaarmeed ja Punaarmee juhte käsitlevad raamatud ja brošüürid:

1. J. Stalin. Lenin	Rbl. —80
2. Jossif Vissarionovitš Stalin (Lühike biograafia)	„ 1.50
3. J. V. Stalin. Punaarmee kolmest iseärasusest	„ —50
4. K. J. Vorošilov. Stalin ja Punaarmee	„ 1.—
5. K. J. Vorošilov. Üldise sõjaväeteenistuse kohustuse seadus	„ —35
6. S. M. Budjonnõi. Sõdur — kodanik	„ —40
7. S. K. Timošenko lühielulugu	„ —60
8. S. M. Kirov. Lühike biograafiline skits	„ 1.50
9. Frunze	„ 1.20
10. Nõukogude Liidu kodusõja kangelasi	„ 1.60
11. V. Böstrjanski. Punaarmee on töötava rahva vabastaja	„ —25
12. Punaarmee sõjaväe vandetöötus	„ —70
13. Kõige valjem sõjaväeline revolutsiooniline distsipliin on Punaarmee võitlusvõimsuse alus	„ —80
14. Kodumaa reetmine on kõige rängem kuritegu	„ —20
15. Punaarmee ja mere-sõjalaevastiku XXIII aastapäev	„ —35

Nimetatud raamatud on suureks abiks koolides teostatavale sõjalisele väljaõppele ja heaks literatuuriks õpetajaile ja õpilasile.

Eeltoodut arvestades tuleks muretseda igasse kooli need raamatud.

Osakonna juhataja I. Paul.

Sekretär H. Rensir.